

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. kovo 21 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Artūro Driuko, Donato Šerno (kolegijos pirmininkas) ir Jūratės Varanaukaitės, susipažinusi su 2023 m. kovo 7 d. paduotu **ieškovo R. P.** kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gruodžio 8 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2022 m. gruodžio 8 d. nutartimi pakeitė Klaipėdos apylinkės teismo 2022 m. liepos 25 d. sprendimo dalį dėl kompensacijos už padalijamą bendrosios jungtinės nuosavybės turtą, ir paliko nepakeistą kitą sprendimo dalį dėl santuokos nutraukimo ir nutraukimo pasekmių.

Kasaciniu skundu ieškovas R. P. prašo panaikinti Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gruodžio 8 d. nutarties dalį, kuria atsakovei N. P. iš ieškovo R. P. buvo priteista 14 636,19 Eur pinigine kompensacija už ieškovo teiktą išlaikymą nepilnamečiams vaikams, ir dėl šios dalies išspręsti klausimą iš esmės – atsakovės reikalavimus atmesti ir sumažinti atsakovei iš ieškovo priteistos piniginės kompensacijos už sumažintą bendrąją jungtinę sutuoktinių nuosavybę dydį nuo 22 519,77 Eur iki 7883,58 Eur.

Ieškovo kasacinis skundas grindžiamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovo kasaciniame skunde nurodomi tokie esminiai argumentai:

1. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai pateikė ydingą [CK 3.98 str.](#) normos aiškinimą, jog iš imperatyviųjų teisės normų kilęs vieno iš sutuoktinių nepilnamečių vaikų išlaikymo teikimas iš bendrų sutuoktinių lėšų yra laikytinas bendrosios jungtinės nuosavybės mažinimu tikslams, nesujusiams su šeimos poreikių tenkinimu, atlygintinu per sutuoktinio teisės į kompensaciją institutą. Konstitucinio Teismo nutarimuose tėvų nepilnamečiams vaikams teiktinas išlaikymas yra įvardijamas kaip „konstitucinė tėvų pareiga“. Visi ir bet kurie ieškovo vaikai yra laikomi ieškovo šeimos nariais plačiąja prasme, kurių atžvilgiu konstitucinės prievolės vykdymas (jų išlaikymas) negali būti pripažįstamas kaip „nesusijęs su šeimos poreikių tenkinimu“ ir dėl to neturi sukelti tėvų esančiam tokiame sutuoktiniui papildomas turtines sankcijas, tokias kaip kompensacija „už bendros jungtinės sutuoktinių nuosavybės sumažėjimą“.
2. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai iš esmės pasisakė, jog kiti (ne bendri su atsakove) ieškovo vaikai nėra ieškovo šeimos nariai, ir šių asmenų (kitų ieškovo vaikų), šių vaikų bei jų tėvo teisių santykių atžvilgiu netaikytinos kitos šeimos teisės normos. Tačiau toks siauras šeimos narių, šeimos poreikių traktavimas yra iš esmės ydingas ir nesuderinamas su kitomis Civilinio kodekso, Vaiko teisių apsaugos įstatymo bei kitų nacionalinės bei tarptautinės teisės aktų reikalavimais, neatitinka kasacinio teismo praktikos.
3. [CK](#) šeimos teisės normos pabrėžia, kad vaiko ir tėvų tarpusavio teisės ir pareigos yra grindžiamos vaiko kilme, o tėvų valdžios turinys (tėvų teisės ir pareigos) niekaip nepriklauso nuo to, ar vaikas gimė susituokusiems, ar nesusituokusiems tėvams, tėvams gyvenant kartu ar skiriami, ar tėvų santuoką nutraukus ([CK](#) 3.137, 3.156 straipsniai).
4. Byloje buvo nustatyta, kiek santuokos metu ieškovas iš bendrų sutuoktinių lėšų sumokėjo išlaikymą savo nepilnamečiams vaikams. Pusė šios sumos – 14 636,19 Eur – buvo nepagrįstai priteista atsakovei kaip pinigine kompensacija už bendrosios jungtinės nuosavybės sumažinimą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismams netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir gražinti jį padavusiam asmeniui.

Gražinti advokatei Renatai Astrauskienei už R. P. sumokėtą 329 (tris šimtus dvidešimt devynis) Eur žyminį mokestį 2023 m. kovo 7 d. AB Šiaulių banke mokėjimo nurodymu Nr. 0307164455806.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Artūras Driukas

Donatas Šernas

Jūratė Varanauskaitė